

„Soča“ izhaja vsak četrtek in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošljena:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno trislopnost vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Glasi slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“. — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo pod naslovom: Viktor Dolenc v Gorici. — Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Sistemiziranje duhovenskih plač.

Čeravno naša „Soča“ nima naloge pretresovati zadev, ki se izključljivo na duhovniškem polju vršijo, vendar upam, da ne bode svojih predalov zaprla kratkim vrsticam, ki imajo zaznamovati neizmerne krivice, ki se godijo slovenski duhovščini goriške škofije. Saj so svečeniki tudi veje slovenskega debla, „Soča“ pa gotovo rada zagovarja in brani pravice vseh stanov družbe slovenske.

Že več let sem obravnuje se nujno vprašanje o zboljšani materialnega stanja katoliške duhovščine. Slovenski in nemški časopisi prinašali so raznotere dotične nasvete. Slednjič vzela je tudi naša „očetovska“ vlada to zadevo milostljivo v roke. Pričakovali sicer duhovni nismo nikoli veliko od mož, katere črna suknja v oči, nektre znabiti pa tudi v vest zbada; vendar mislili smo, da jih bode politika in vsaj navidezna človekoljubnost napeljala, nekoliko pravičnosti tudi sovražniku skazati. Saj beremo celo o Apaches' indijanih, da včasih čine velikodušnosti skazujejo. Ali glejte „čuda golemoga“, naši modri možje v dunajski lesenjači izdelali so po triletnem napevanju provizoričen načrt za zboljšanje duhovniških plač, ki bi se bil ravno tako lahko v kakem parlamentu v Patagonji ali pri Kafrih skoval. Ravno te dni romala je okrožnica blagovestnica po farah in vikarijah, ki uči najnovejši, najkrajši in najcenejši način, kako zamore katoliški duhoven goriške škofije v teku pol leta pošteno ex offo za lakoto umreti. Vsak duhoven z le enim miligramom poštenja v prsah zabrusil je to pisarijo ob tla, ki je zares pravi pamflet celemu duhovskemu stanu. Pomisli dragi čitatelj, državnozborna modrost, katera se z 10 gold. na dan podpira, previdela je, da od 1. januarja 1878 naprej lahko vsak g. fajmošter prav spodobno izhaja z 1 gl. 363/4 kr., g. vikar in kaplan pa z 68 1/2 kr. na dan, in dobro vedoča, da šteje leto 365 dni, in še boljše umeča račun, ki se mu pravi množitev, odločila je č. g. fajmoštrum po 500 gl., č. g. vikarjem in kaplanom pa po 250 gl. (!) na leto.

Številke dovolj glasno kričijo; pa pri vsem tem pomislimo malo. Jaz bi rekel, da tudi najzagrizenejši sovražnik duhovščine bi moral duhovnu vsaj toliko privoščiti, kakor ubijalcem in požigovalcem na visokih solah v Spielbergu, Gradiški itd., to je obleko, gorokoto, postrežbo in vsakdanji kruh. Nag duhoven

vendar ne more okoli letati; pri javnih službah ga sicer cerkev previdi, zunaj cerkve pa albe nositi ne sme, mora biti še kaka plahla čez Adamovo suknjo. Pri Neuseelandcih se tudi še nobeden duhoven ni izuril sirove zverinske gnjati gruziti in severnega pola temote brez luči poskušati tudi ne more, potrebuje tedaj drv in luči. Služabnico ali služabnika za vsakdanja dela, mislim, mu tudi vsakdo dovoli. V 24ih urah enkrat bi se tudi duhoven smel oteščati. Bukve in časopise bi duhovnu svitli vek tudi ne smel kratiti, temveč, ker se vedno nad njegovo duševno temoto poljušujejo. Vse te potrebe se dajo po mislih naših očetov z 250 gold. pokriti. Jaz z vsemi logaritmi nisem mogel tega računa izvesti, za rubriko „vsakdanji kruh“ še 10 novcev nisem mogel iztolči, tedaj še toliko ne, kakor so dobivali bosenski pribegleci, ki so za lačnim tifuzom po Granici cepali.

O vi modri očetje, modri možje! Pa, to je le delo duhovskih plač; pravijo, so še druge veje, ki napravljajo košato drevo, t. j. stolni zaslužki, mašni stipendiji, darovi itd. Kaj pa da! Poslušajte rubrike novih fasijskih formularjev; one odkrivajo vse studence, iz katerih se ima nateči morje 250 gold. Ti so 1) vžitki od zemljišč 2) obresti od obligacij 3) denarni prineski 4) dajila v blagu 5) mašne ustanovitve 6) stolne takse 7) razni dohodki (kaki? smerekovi čurčeljni?). To so vsi „znani in neznani“ viri blagostanja svečeniškega. Najbolj jih peče rubrika maš. Nek g. glavar je bojda v preveliki gorečnosti in skrbi za duhovščino, da bi jo mamon bogastva ne oslepil, tirjal zapisnike mašnih stipendij. Zakaj ni tirjal tudi kuhinjske bukvice od mesarja in štacunarja? Ali ne veste modrijani, da so mašni stipendiji duhovnov negotovi, nestanovitni, postransk zaslužek? Kedar nobeden sv. maše ne bode vkazal, kedo bo tedaj polnil to rubriko? Ali bodo duhovni maševali za državni zbor, ali za padle pri Solferinu?

Tudi gledé stolnih taks bi morali gospodje vedeti, da duhoven ne pozna uljudnosti davkarskih eksekutorjev, da bi kotle za štole po hišah rubal. Na večih krajih stolni dohodki ne presežejo vrednosti razpukane, stare štole, s katero duhoven pokopuje, krsti in poroča.

Pa kaj bi dalje črnilo in papir temu brezglavnemu načrtu žrtvoval; načrtu, ki je plod ali skrajne nevednosti ali pa zagrizenega sovraštva. Preostaje nam le opomniti, kako bi se imela duhovščina pri tej

brezprimerni neobziranosti drž. zbora do duhovstva zadržati. Po svoji domači glavi sem jaz te misli.

Naj napravi vsa duhovščina goriške škofije z dotičnimi glavarji na čelu volikansk protest proti temu sramotivnemu, porugljivemu načrtu. Če državni zbor ne upa duhovskih plač poboljšati, naj jih pusti in statu quo, zasramovati nas nima pravice. Poinagali si bomo sami, samo nepoklicani botri naj se nam ne vmešujejo. V Ameriki se država ne zmeni za duhovske plače; verske družbe skrbijo za svoje služabnike pod vodstvom duhovnega poglavarja družbe, oziroma škofa za katolčane; in amerikanski duhovni ne pomirajo za revo in nedlogo po bolnicah, kakor naši premnogi. Vsi duhovni naj bi se odpravili slovesno tem plačam (?), ko bi kedaj bile dejansko vpeljane. Slovensko ljudstvo ljubi slovenskega duhovna, ki mu vero, jezik in pravice brani; ono bode zadnji grizljaj s svojim duhovnom delilo. Naj krvave žulje ljudstva liže, komur se krv ne gabi, duhovnov živež bode ljubezen ljudstva. Na papirju naj zbledijo sramotivne plače, nas plača vedno čerstva vdanost narodova. Glavarji duhovstva, možko stopite na noge, vsa duhovščina je za vami, ves katol. narod je za vami.

Veselim se z ljudstvom, trpimo z ljudstvom, ne ustrašimo se tudi pomanjkanja z njim deliti, ex offo izstradati se pa ne pustimo.

En duhoven.

Vojna za osvobojenje Jugoslovanov. Evropsko bojišče.

Cel teden nij bilo nijednega ruskega poročila iz tega bojišča in le iz Carigrada naznanjalo se je, da Rusi vedno prodirajo proti Balkanu in Ruščuku. Danes, 18. julija, pak prihaja od vseh strani vesela vest, da so Rusi vzeli Turkom po hudem boju v naskoku Nikopolj ter da so vlovili pri tej priliki dva turška paše in 6000 mož redne turške vojske. Na Nikopoljskem gradu vihra ruska zastava. Koliko važnosti in pomena ima ta utverjen kraj za Ruše, svedoči nam jeden sam pogled na zemljevid. Skoz Nikopolj pelje jedina glavna cesta proti zahodni strani. Ozir jemaje še na to, da so Rusi tudi Plovo in skoz to mesto proti Zofiji peljajočo glavno cesto v

LISTEK.

Besneči Herodež.

Poetična vizija v tercinah; zl. Franjo Zakrajski.

Odpró se megle, skozi vdor me žene
Na temno morje, ki je še šumelo.
I v bliskih švigajočih me zadene
Mlad orlolev, i videl sem vršelo
Preplašenih duhov v niz letati,
In od njih jekov je uho glušelo.
Kraj morja stal je velikan gorati,
Temavkast ko obzorje, pa strmé.
Ta koj ko v rodnih mukah se razplati
Pod nama, da kar v brizg leté vodé;
Šumátenje, krohót i plač nastane,
Da vzdignejo po konci se lasje.
Zdaj ko slapovja grom čez rekobrane,
I zdaj ko pardov tul tja dol v puščavo,
Zdaj škrate, menim, čuti razuzdane.
Zanesenega vidim se v daljavo
Ko ta, ki noče; vendar pa želi,
Razbremení me tukaj lev v puščavo.
Ko potnik zapuščen o polnoči
Sem plezal čez gorovja zrite skale
Pod sabo vdir, nad sabo čuden sij.

I tužne večé so se gor zibale
V trakéh neskončnih, kakor zvezde blede,
Ki so z utrinjki dolu svit dajale.
Donele so otožin glas te črede:
Zdaj v šumu ko vodovja klokotanje,
Zdaj hrup, ko kedar piš mogočno grede.
Nato pa plosk i smeh i spet rozlanje
Verig peklenskih čuj, pa vrenje z gore
V ropotu mešalo se zdaj je va-nje.
I hripave sem spodej slišal kore
Pošastij in o teh, ki tod trpé,
In osloboditi jih nič ne more.
Razidejo se zdajci v stran meglé,
I ko v neskončne zrem nažine,
Trpišče grozno se očem odpré:
Prepadi i peči, ter zle doline,
V plamenih jezera, žveplene reke,
Osmojene planote pa strmine.
I trum brez konca gledam, čujem seke
Železnih šib pa cvej i kletve čile,
Srelomeči javk i grozne veke.
Še tripale mogočno so mi žile,
Kar proti vshodu semkej od zahoda
Začuje se zdaj glas neznaške sile —:
„Velicajmo, velicajmo Heroda,
Ki kolje v Betlehemu otročiče,
I krog od roda sluje tje do roda!“
Zdaj videl sem, kako se trop primiče
Do gore spredej, ki je blizu stala,
Krohót zaganjevaje ino kriče,

I sedemkrat zleti zdaj krog obala,
Pa sedemkrat vpitje zadoni,
Da stresne se ravan i trda skala.
Na strnci glej, Herodež gor stoji
Z ognjenim okom. — V srdi težko diha,
Ter kuštrave izsuje v tla lasi.
Ko grivo jezni lev, on brado viha,
I s tigrogledom pomerivši trope
Iz žrela črt na nje in ogenj piha.
Rohni ter škriplje, čuj, i teže sope,
Ter kakor raste mu očij otok,
Pojame tiše, ali spet zahrope.
Glej, blizu tam režijo glave krog,
I krog raztresene grozé kosti.
Te komaj vglada, pa v mrtvaški stog
V besnoti slepej tje se zakadi.
I zbor kriči: „Herodeža slavite!
Slavite ga! Bo točil mlado kri!“ —
Renčé sadi besun zobé srdite
V čepino, in ob njo je grozno brusi,
I ko napase si oči nesite,
Zavihti tužni črep, i ga zabrusi
Po hrastavem rebrišči strme gore,
Da skokoma po skalah v niz trjusi,
I za letečim rjove dol v razdore,
I ko golobov divjih plašna tenja,
Zafototajo v grozi trume z gore.
„Še brata, ná!“ — kriči v togobi vrenja,
I zgrabi drugo, i jo zatoči.
Ta v skoku ropotajem že se spenja,

svoje oblasti dobrih, priznati mora vsakdo, da je sedaj ruska vojska, prodirajoča proti Ruščuku in reki Lom, popolnem osigurjena vsacega nadlegovanja in nena- dnege napada od zahodne strani, kajti tudi čez Bal- kan in Timova je Turkom pot uže zaperta. Proderlo je namreč *osmanlijski* ruskih batalijonov pod vodstvom vsako stezo čez Balkan poznajočih Bulgarov čez Sibijski prehod in skoz železna vrata onkraj Balkana in so se polastili ne le Kazanlika, prepodivši Turke, ampak tudi železnične postaje Jeni-zagra (Eni-Saara) ter s tem popolnem pretergali zvezo podonavske tur- ške vojske z Adrianopoljem in Carigradom. Vsak čas se utegnajo sprejeti Rusi s Turci ob reki Lom — odločilna bitka se pričakuje, kajti Rusi so uže pred Ruščukom in so pretergali železniško zvezo mej Var- no in Ruščukom pri Vetovi. Mogoča skorej nij, da bi Turci se dalje roke križem držali; prisiljeni bodo z Rusi biti se; nadejamo se uže zimage ruskih borite- ljev za kulturo nad turškimi barbari, katera bi pomenja- la merkenje turškega polameseca. Bog in sreča ju- naška naj pomagata Rusom v odločilnem trenutku in naj jih ne zapustita tudi v bodoče.

Od ruske vojske v dolnji Dobruči ne sliši se ni- česa, a sedaj, ko je stališče pri Sistovi čez Donavo prele vojske osigurjano, zagradi nedvojbeno tudi ta vojska Turke, stoječe ob železniški progi in nasipu Černavode-Kistendže.

Iz Černogore se poroča, da je pobil černo- gorski vojvoda Pero Pejović Turke v Vasojevički ter da je posedal šest turških vasij; na dalje se javi, da poprimajo Černogorci zopet ofenzivo proti Nikšićem in Hercegovini, kajti Sulejman paša odjadral je uže iz Anti- varije proti Carigradu, da ide na pomoč podonavski tur- ški vojski in braniti Balkanske prehode, kar je pa men- da, uže prepazno gledé na današnja poročila iz bulgar- skoga bojišča.

Azijatsko bojišče.

Iz tega bojišča se poroča, da so Rusi umaknili se, na vseh straneh proti ruskim mejam. General Lor- ris-Melikov stoji se svojo 40.000 mož močno vojsko na severni strani Karsa, kamor je dospel Muktar pa- ša, se svojo vojsko. Bitke nij bilo pred Karsom nobe- ne še, ker so se Rusi umaknili v varnejše pozicije, kdar mirno pričakujejo prodirajočo turško vojsko; prvi so, da utegne zagrabiti Muktar paša Ruse, pred- no jim dojde pomoč, katera je uže na potu; vsled te- ga pričakuje se tudi na tem bojišču odločilna bitka.

General Tergukazov, kateri je bil pobil Bajazid oblegajoče Kurde, umaknil se je po razdejanju Baja- zida se svojo vojsko in ono posadko proti Erivanu, kamor se Turci polagoma za njim pomikajo.

Izpred Batuma se ne poroča ničesa novega, kar kaže, da stoji general Oklobžijo vedno še v onih po- zicijah, v katere se je bil nazaj pomaknil, ter da ne mislijo ali se ne upajo Turci prodirati na tej strani.

Volitve v kranjski dež. zbor.

Pod tem naslovom piše praška „Politik“ od sabbte sledeči članek, kateri od besede od besede pre- veden podajemo svojim bralcem.

„Konečno se je posrečilo, tem. ustavovercem:

slovenska večina kranjskega deželnega zbora je raz- pršena! Ustavoverci, h katerim se mora šteti tudi škof Pogačar, bodo imeli torej 21 poslancev. Celo pesi- misti nijso pričakovali, da bodo volitve v kranjski de- želni zbor tako neugodno izpale. Po prejšnjih izku- stvih se je moralo misliti, da bodo naravna narodna večina tudi zdaj zmagala v boji. Saj se je celo vo- lilnemu terorizmu Beustovemu ustavila! Pri volitvah pod Potockim l. 1870 so Slovenci priborili si 23 se- dežev in v tej poziciji so se tudi obdržali pri volit- vah l. 1871, pod sedanjim Auerspergovim minist- stvom. Se ve, da je bilo znano, da so centralisti uže dolgo delali na to, da bi slovensko večino v deželnem zboru odpravili. Prvikrat se je mahnilo se sekiro po ljubljanskej trgovinskej zbornici, ki ima voliti dva po- alanca. Njo so razslovenili. Spominjamo se še na to zadevo, o kateri se je svoje dni mnogo govorilo, na čudne manevre ustavovercev, na proteste in pritožbe, katere je dr. Bleiweis zastonj pošiljal ministrom! Dalje se je oni dan v poslanskej zbornici tožilo, da se se volitve razpisale ob času, ki je za Slovence naj- neugodnejši. Akoravno so ta in enaka znamenja ka- zala, da se ustavoverci napejajo, kolikor se dá, ven- dar nihče nij mislil na tako radikalno operacijo, kakor se je na Slovenceh izvršila.

„Kajti po razmerah obljudenja je nemška ve- čina v kranjskem deželnem zboru prikazen, ki leh- ko vzbuja največjo pozornost. Po uradnih izjavljenih c. k. statistične centralne komisije bilo je leta 1869 na Kranjskem 450.000 Slovencev in 32.000 Nem- cev. Pa ta zadnja številka je očevidno previsoka, a držati se hočemo le na te uradne številke. Kaj te številke vsega ne povedó, ako se jih primeri z nem- škim kranjskim deželnim zborom! Manjšina, ki je 14 del vsega in obstaje vrhu tega večji del iz privandra- nih činovnikov, ima zdaj v deželnem zboru večino in 14 kratna naravna večina prebivalstva je oropana vse- ga določujočega upliva na njegove sklepe in obsojena, da igra ulogo statista!

„Volilni red februarske ustave je vse storil, da bi Nemcem tudi v kranjskem deželnem zboru veliko zastopstvo preskrbel. Posestnike deželnotablarskih gradov, „katerih letni davek na deželnokneževskih realnih davkih znaša vsaj 100 gld.“ so evfemistično nazivali velike posestnike in so jim v deželnem zboru dali deset glasov. Ti veliki posestniki štejejo 116 volilcev, skoraj same Nemce, od katerih jih praviloma še 100 ne voli. Torej pride na vsakih 10 teh 100 gold. davka plačujočih velikoposestnikov po eden poslanec.

„Prebivalstvo po deželi, ki je popolnem sloven- sko in šteje 430.000 duš, ima samo 16 mandatov, torej pride stoprav na 27.000 prebivalcev eden po- slanec. Torej deset nemških velikoposestnikov sme toliko voliti, kakor 27.000 slovenskih kmetov, ki pla- čajo deželni davek v denarji in krvi! Ta volilni red je torej prouzročil, da so imeli Nemci v deželnem zboru namesto 4 ali 5 poslancev njih 14. Slavnemu letu izveličanja 1877 je bilo prihranjeno, da je to ne- naravno manjšino izpremenilo v še bolj nenaravno večino!

„Mej dunajskimi listi je bil dozdej samo eden toliko nesramen, da je hvalisal in poveličeval ta vspeh „neumorno delujoče ustavne misli“. Bog obvaruj usta- voverce takih prijateljev in poveličevalcev. Da se je „neumorno delujočej ustavnej misli“ posrečilo na Kranj-

skem nekaj Slovencev potegniti na svojo stran, ki bi v kranjskem deželnem zboru imeli ustavoverno večino, potem bi še mi s potrjim srcem morali pasti na tla. A posrečilo se nij družega, nego da se je z gori po- pisanim volilnim redom in s pomočjo nezasišane agi- tacije Slovencev ucepilo nekaj nemških poslancev. Po surovej teoriji stare „Presse“ bil bi torej vsj cilj in konec ustave ta, da se po vseh slovenskih deželah ustvarijo v deželnih zborih nemške večine in da se slovensko prebivalstvo ex offo potlači v stanje turške raje!

„Vedno bo še čas, da se osvete natančno način, kako se take volitve delajo po slovenskih okra- jih. Prošli Brandstetter n. pr. je dobil enkrat v Ma- riboru svoj mandat z revolverjem v roci, in denes se nam s Kranjskega poroča o nekem ustavovernem dok- torju, (dr. Eržen v Litiji. Ur.) ki je, kakor kak turšk bašibozuk, slovenskemu volilcu nos potolkel! V ne- kem drugem volilnem okraji je ustavoverni . . . proti narodnemu kandidatu agitiral; zdaj naj pa še kdo re- če, da ustavoverci nečajo klerikalске ljubezni! V vseh kmetskih občinah pa še je c. k. okrajne gla- varje naprej porivalo. Liberalni dunajski listi so kar sapo izgubili, ko je izšlo volilno pisanje Fourtou-a. Pa vendar francoskemu ministru še v sanjah nij na misel prišlo, da bi okrajem svoje prefekte za kandi- date priporočal.

„Podli cinizem „Pressin“ gre pa še dalje. Ona se ne veseli sploh o „vspehu“, katerega bi ustavo- vercev moralo na vso moč sram biti, ko bi v njihovej strankarskej vesti ne bili ugasnili pojmi konstitucijo- nalizma, naravne večine, volilnih nepostavnostij itd.

„Ta neznasko podlo misleči list specializira ce- lo gravamina proti Slovincem in jim naznanje, česa imajo pričakovati. Z državopravnega stališča jim niti „Presse“ ne more ničesa očitati, kajti kranjski deželni zbor je v tem obziru šel na skrajne meje popustlji- vosti, — a vidi se, da osvetoželjnostij svojih protivni- kov s tem nij potolažil. Nasprotno se je deželni zbor, pravi „Presse“ „storil kriveka tega zločina, da je, ko- likor je bilo v moči deželnega zbora in odbora, sred- nje in ljudske šole — poslovenjeval!“ Slovenci naj si to varijanto k znanemu §. 19, dobro zapomnijo.

„Ustavovernim pasjeglavcem iz „Pressine“ vrste nij zadosti, da se država, v kateri imajo Slovani pravo večino, smatra za nem- ško in da nemške šole na Kranjskem zid- da, slovenska materinska tla naj se tudi v onih šo- lah, ki so odvisne od deželnega zbora, oplevejo od slovenskega jezika! Kje bi se pa sicer Kranjska ločila od Bulgarije, ko bi slo po misli teh prismojenih kvarilcev ljudstva na Dunaji? Celo skromna podpora, katero je slovensko narodno gledališče dobivalo od davkov slovenskega naroda, še na to podporo pljuje „Presse“ z dvema klicajema! Ako pa štajerski dežel- ni odbor nemško gledališče v Gradci iz deželnih sred- stev vzdizava, h katerim prinašajo slovenski Spodnje- štajerci eno tretjino, je to tem ljudem popolnem prav.

„Zares, golobjo naturo mora kone- čno to živinsko zatajevanje najjedno- stavnejših dolžnostij pravičnosti o- strupiti, to fanatično sovraštvo proti vsemu slovenskemu!

„Nekaj časa v Avstriji zelo vohunijo za pansla- visti. Te dni so blizu Dunaja nekega ces. kr. generala štabnega stotnika, kot — ruskega vohuna prijeli. Mi opozorujemo slavno vlado in njene policijske organe, da se jim nij treba tako daleč truditi. Ruski dispozi- cijski fond nij dosta velik, da bi take požigalne član- ke, kakor je omenjeni članek v „Pressi“ popolnem odvagali!

„Nihče panslavizma bolj ne pospešuje, nikdo lo- jalnosti slovenskih narodov v Avstriji bolj ne podko- pava, nego oni, ki jim dan na dan dokazujejo, da je ustava samo za to, da posekava naravno večino dežel- nih zborov; da so jasne določbe državnih osnovnih postav o ravnopravnosti v uradu in šoli prazno go- vorjenje, ki resno vzeto slovenskemu deželnemu zboru življenje stane; da slovenski kulturni interesi v Avstriji ne mogo dobiti doma. Vse to je jasno in brez ovinikov izrečeno v omenjenem uvodnem članku dunajskega lista, ki velikemu občinstvu večkrat velja za oficijozni. Vlada naj bi se torej v lastnem interesu in v interesu Avstrije odrekla vse zveze s tako ne- sramnim časnistvom in sicer jako urno in svečano.“

Sl. Narod.

Dopisi.

V Gorici, 17. julija. — (Slavčev koncert v Tolminu. — Kopelji v Gorici. — Hudič in njegovij pajdaši obsojeni. — Il Goriziano). Kakor pozvedamo, napravi Goriski Slavec avgusta meseca po odborovem sklepu koncert v Tolminu. Dan tega koncerta nij še določen, vendar se o tem Slavčev odbor dogovarja s Tolminskimi rodoljubi. Vprašanje je tudi, ali bode pri tej priliki Slavec pel Oberhofferjevo mašo. Slišali smo, da se je pred nekolikim časom ugibalo, ali bi ne bi- lo prav, da bi se maša pela v Kobaridu in bi istega dne bil koncert v Tolminu. Pri maši bi pel samoj

Ženě pozemske, pa še človek si!,
„Pri vikših tvojih bogov i tvóm očesi,
Pri vsem, kar drago ti na zemlji biva,
Pri sreči tvojeji ti temu zanesi!“....
Odgovori vojščak, in jo odriva: —
„Zastonj ti prosiš...“ in ostrina koj
V desnici mu zablisne glej bliščiva.
„Nemara, ki ga iščemo, pozoj
Kraljič je ravno ta novorojeni...
Da kralja ne spodleze kdaj“....(a stoj,
„Pač stoj, novica velevgodna meni!)
I da nepravdna sreča mu ne skljuje,
Naj z onimi pogine, tukaj zvěni!“....
To zreče tolovaj, i dete vbije.
(O kaj ga prej nij strela vgonobila!)
Še zbere mati zadnjo moč, in vpije: —
„Proklestvo na-te!...Roka ti vsahnila!
Še v mater suni meč ta krvaveči,
Puščave ris, ki tigra te dojila.
„Dej suni hitro, dej! Ne bodi mečij!
Unesel i probodel si otroka
Še mater umori zdaj, trinog največi!“
Po meči stegne se krvava roka,
I še Rimljan besede reče te: —
„Ne kolni mene več, a čuj proroka:
„Roditi drug se tebi kralj ne sme,
Ne jaz, veli naš kralj“.... Ko to izusti
Še mokro jeklo vgrezne jej v srcé.“...
Herod končá. Stisnivši v pok čeljusti,
Da v grozi mu srš ostudna brada,
Spošasti še obraz zelenopusti.
Tulé se zvrne v kup ko padša klada,
I ko se vrije vanj; podi po steni.
I skokoma razsuje se grmada. (Konac prih.)

Ko strašno zovalucka druge tri
Kjové: „Rimljan, Rimljan, gorjé ti
Če zgodaj nijsem stočil teh krvi!“
Molči, potem začne: — „Bil dan je tretji,
I treh lažnjivcev še nazaj nij bilo,
Prejde dan četrti, prejde peti,
Treh kraljevih lažnjivcev še nij bilo.
Kje kralja iščem naj? Kam molit grem?
Ko čakam le zastonj, si umislim silo.
I ko, da sem ukanjen, prav izvem —
O da mi blišk nij treščil v lica! —
Biriče brž odpravim v — Betlehem.“ —
Še v tužnih slutnjah dol brli danica,
Še z deco matere zibljo se v spanji,
Ko se neusmiljena odpre mesnica.
Zbudi je glasni hrup, i v zvenketanji
Kadeče se krvi začno potoki,
I teče nežna kri po vsakem stanji.
I prot csuplega neba oboki,
I med obupnim okovitjem se
Pozdvignejo mater tuleči joki.
Pogreznejo očetom se roké
Odrevene. Ti pa, blede priče,
Sopihajo ogroznost, i molče.
Nezmožnim gledati je vsem biriče,
Ki krog i vprék moré tam deco mile;
Le mlada Reha se zavé, pa kliče.
Glej, spne se s krvaih tal, tér stisne v krilo
Naročja svoje dete, ko prijema
I z lona je Rimljan že trga s silo.
Nastane šumen bor zdaj med obema,
I ko pol detešča že on vihti,
Nesrečnica prósé tako pojema,
I veledušné vanjga vpré oči: —
„(Nahaj, če spočet si res v telesi

Goriški slaveli z Kobariskimi in drugimi iz bližine, katerim bi bilo mogoče sodelovati. To vprašanje je, menimo, kolikor toliko rešeno in maša se ne bode mogla peti v Kobaridu, ker je preoddaljen od Tolmina in je še drugih zaprek mnogo. Vsakdo lahko izprevidi, da bi pomanjkovalo časa, ker ima biti koncert v Tolminu uže ob 5 popoldne in bi po tem takem niti ne mogel imeti Slavec za koncert v Tolminu glavne poskušnje, katere je vendar le potreba. Po drugi strani želé pa tudi rodoljubi prisv. Luciji, da bi se v njihovi cerkvi pri slovesnej sv. maši zapela omenjena maša. To bi uže bilo laglje, ker je sv. Lucija samo eno uro oddaljena od Tolmina, samo do poldne bi moralo biti uže vse doveršeno, da bi pevci lahko došli v Tolmin k glavni poskušnji, katera bi po tem takem imela biti najpozneje ob dveh popoldne.

Koncerta v Tolminu bi se lahko udeležilo nad 50 pevcev. Iz Gorice bi jih lahko došlo 8 do 10, iz Kviškega in družih Berd 10, iz Kanala 10, in Pečinskih hribov 8, Tolmincev 10 in iz Kobariske strani 8. Vendar na Brice bi ne mogli gotovo zanašati se, če je resnica, da so uže obljubili svirati pri sv. Luciji; Briski pevci umejo namreč tudi razne godbine instrumente rabiti. Kljub temu bi torej vendar nad 40 pevcev sodelovalo v Tolminu. Na Tolmincih samih še je ležeče, da se koncert napravi.

Pri tej priliki naj nam bode dovoljeno opomniti, da plačujejo večinoma Slavčevi udje jako neredno doneske. Zaostankov je prav mnogo, kakor čujemo. Slavčevemu odboru menda ustrežemo, objavljaše prošnjo na vse Slavčeve podpornike in člane, naj bi redno plačevali svoje letne doneske ter naj bi zaostani ne nemudoma poslali Slavčevemu denarničarju. Prepričan je menda vsakdo, da je nervus rerum prvi pogoj za uspešno delovanje pri vsakem početju; zanašamo se torej, da vsled tega prepričanja tudi spolni vsak svojo obljubo in dolžnost.

Kopelji v Gorici nismo do sedaj imeli razen merzlih baron Ritterjevih za poletje; sedaj nam je pa napravil naš magistrat za javnim ljudskim vertom tako okusno napravljene in lepo uredjene kopelji, s kakoršnimi se mnogo večja mesta ne morejo ponašati. Otvorijo se menda najpozneje 1. avgusta, kajti vsi potrebni stroji so uže postavljeni in kmalo bodo tudi cevi po vseh kopeljskih sobicah speljane. Najemnika je tudi uže dobil naš magistrat.

Poročali smo ob svojem času o onih sleparjih, kateri so neka dva kmeta iz Kanalskega sodniškega okraja osleparili za par sto goldinarjev, speljavši jih v bližnji gozd Panvec, kder so sleparji hudiča klicali in ga rotili, naj jim dá za na rjuho položene goldinarje ravno toliko stotakov ali tisočakov. Hudič se je bil, kakor znano, zares prikazal, a prepodivši kmeta in nju spremljajočega kalamonarja v beli rjuhi pobral je denar, katerega so potem sleparji po svojih zaslugah mej seboj razdelili. Po teh zaslugah po so bili tudi obsojeni pred tukajšnjim kriminalnim sodiščem, in sicer je dobil kalamonar, kateri je hudiča klical in rotil, 18 mesecev zapora; hudiču samemu je bila naložena kazen 10 mesecev; drugi hudičevi služabniki, kateri so mej hudičevim prikazanjem drevilje lomili, bodo sedeli vsak po 5 mesecev v Gradiškem gradu. Kmetoma, se vé, s tem nij veliko pomagano, ker se jima razen nekaterih goldinarjev, kateri so se še bili dobili v žepih sleparjev, nij povrnilo ničesa drugega.

Tukajšnji italijanski list „Il Goriziano“, katerega smo v našem zadnjem listu priporočali nemilosti slovenskih čitalcev, naslovil je na nas v svojem 164 listu nek frazeološki odgovor, poln olikanosti. Opozorili smo bili namreč naše čitatele na neko budalasto berzobjavno vest tega lista iz Dunaja. A imenovana budalost nij bila prva, čitali smo jih v Gorizianu uže mnogo, vendar smo jih prezirali in opravičevali kot peresne pogrške; a v našem zadnjem listu navedena Gorizianova budalost o Karsu se ne more nikakor več po enakem ali drugem načinu opravičiti, zato pa smo povedali našim čitateljem, kakošen rojak je „Il Goriziano“. To nam je „Il Goriziano“ zameril strašno in nas imenuje ob enem Kozake in Tartare. Ecco, zopet jedna budalost izvirajoča iz nevednosti, kajti Tartari so sorodni, bratje gjujuznih bašibozukov in nimajo s Kozaki ničesa vzajemnega, nego da se nahajajo razen v družih krajih tudi v Rusiji, posebno v Krimu, znani kot Krimski Tartari, kateri bi se baš sedaj radi spuntali proti Rusiji, ko bi jih mogli njih turški bratje, divji bašibozuki in čerkezi v tem podpirati, katere turške brate „Il Goriziano“ podpira s peresom, kar jim pa nič koristiti ne more, kakor smo uže zadnjič omenili. Kar pa piše, „Il Goriziano“ o svojih telegramih iz Dunaja, je več kot brezpotrebno. Bistvena stvar je, da prinaša „Il Goriziano“ berzobjavne budalosti iz Dunaja o rusko-turški vojski, za katerimi tiči njegovo turško mišljenje in potegovanje za turško nekulturo, katere mi Slovani nikakor ne moremo čislati. Prosimo za to dovoljenja!

V Trstu, 18. julija. (Izv. dop.) (Smešni postajajo. — Agencija za podporo ranjenih Turkov in Rusov. — Magistratovo gospodarstvo. — Prošnja Edinosti. — Parobrod vtonil. — Rojanska čitalnica. —

Tegethofova slavnost v Pulji. — Trgovsko.) Smejati se mora človek, če opazuje ustavoverne časnike; tako na priliko je pisala „Triesterca“ še predvčerajšnjim, da bo Abdul Kerim paša Rusom v kratkem podkoval pete, da ima nek tajni plan in da ta plan nij kaka fantazija, to garantuje skušenost, učenost in spretnost tega generala. A véeraj, ko je uboga „Triesterca“ zvedela, da so Rusi uže prodrli čez Balkan ter vzeli Nikopolje, véeraj, rečem, je tetika strašno razgrajala čez turško taktiko in stratežijo ter imenovala Abdul Kerima in vse turške generale nevedneže. To vidite vam je doslednost! Strastni slovanozrci zgubili so svojo pamet, nujmajo več jasnega razuma, strast jih slepi in ker se tako neumno zivajo, postajajo čedalje bolj smešni. Rusija danes imponira celemu svetu, ne samo po svoji vojni moči, ampak tudi po spretni svoji diplomaciji. Rusija je tako podkurila evropski diplomaciji, da je zadaja postala popolnoma nezmožna. Nobena druga vlast se ne more ganiti brez nevarnosti, da si ne nakoplje na vrat razen Rusije še enega ali 2 druga sovražnika. To se pravi, znati dobro igrati „šah“. Rusija bode diplomatzirala in vojevala ob enem toliko časa, da bode na Balkanu uničen vsak drug upliv in da bode ona, če ne direktno, pa vendar indirektno gospodarica balkanskega polotoka. Tako rešitev orientalnega pitanja pričakuje od nje slovenski svet in se ne vara. Bližamo se nekemu „fait accompli“ in temu se bode vdala vsa Evropa, kajti uspehi so najboljši diplomati in s fakti bodo prvi računili Angleži in drugi kričači.

Osnovala se je te dni tukaj v Trstu agencija geneveškega odbora za podporo ranjencev; ta agencija, katere udje so nekateri tržaški prvi trgovci, bo nabirala darove in razdelila jih mej ruske in turške ranjence; če pa kak darovalec želi, da se njegov dar pošlje samo Rusom, ali pa samo Turkom, bode tudi to voljo omenjena agencija vestno izvršila. Trst bode gotovo tudi zdaj pokazal svoje človekoljubje in skoro največ darov bo pa brez specialnega namena, ker večina tukaj je kosmopolitična. Turkofili pobešajo glave in mnogo rih se bo kmalo začeljalo poklanjati ruskim uspehom.

Naši mestni očetje so sami potrdili, da se pri magistratu nij ravnalo zmerom prav pošteno; pisal sem vam uže enkrat o nekem bivšem magistratovem uradniku, kateri je v listu „La Verità“ objavil mnoge nepravilnosti, da jih ne imenujemo drugače; na te javne tožbe preiskaval je mestni zbor vso umazano zadevo in primoran je bil javno spoznati, da se v mnogih zadevah nij ravnalo z denarjem tako, kakor bi bilo pravilno in pošteno. Oni gospod, ki je vso reč obelodanil, bil je obsojen zaradi razžaljenja časti; a moralčna zmaga je vendar na njegovi strani. V Trstu Hermetova klik: res strašno gospodari; a tudi v Gorici imate Hermeta in Hermetovce.

Te dni bo mestno starešinstvo rešilo v javni seji prošnjo društva Edinost, naj magistrat odpravi okrajne komisarje in naj sopes nastavi župane, kakor je bilo po starem; a skoro neverjetno je, da bi se mestni očetje ozirali na to prošnjo, ker v omenjenih komisarijih ima naš lahonski magistrat svoje voljno orodje in temu se ne bode odpovedal tako lahko. Vse naše prošnje ostale bodo brezuspešne, dokler nam ne pride na pomoč kaka „božja previdnost“. Glavna naša naloga naj bode naobraževanje in navduševanje naroda, da ga ohranimo svoji majki; vse drugo pride, sicer bog ve kedaj — a pride gotovo; tudi avstrijskim Slovanom se bode osoda zboljšala in morda še poprej, kakor sami mislimo.

V saboto smo v Trstu uže sopes imeli nevihto, sicer ne tako strašno, kakor zadnjič, a vendar je bila zadosti močna, da je parobrod „Diuno“, ki je ravno prišel iz „Miramare“, potonil; v nedeljo zjutraj se nij videlo od omenjenega parnika drugo nego jabolka; a posrečilo se je, omenjenega sopes vzdigniti iz morja in remorkirati ga v dok, da ga popravijo.

Rojanska čitalnica obhajala je v nedeljo 9. obletnico na prav primeren način. Predsednik, g. Žvanut, omenil je v govoru, da letos noče ozirati se na 9 letno delovanje te čitalnice, to bo imel priliko storiti govornik prih. leto, ko bo čitalnica obhajala 10letni jubilej. — Primerno se mu zdi omeniti za slovanstvo važnih časov in dogodkov, ki se zdaj razvijajo; na te čase naj bodo tudi tržaški Slovenci pripravljene, da jih ne iznenadijo. —

Občinstvo je ta primeren opomin navdušeno sprejelo. Na to so zapeli pevci pod vodstvom g. Kosovelja in so izvršili zaporedoma vse pevske ločke; vsa hvala vrlim pevcem, posebno pa izvrstnemu tenoristu, s kakoršnim se ne more ponašati vsaka čitalnica, pa vrlemu pevovodji. —

Igra „Grajščak in oskrbnik“ šla je še precej dobro. — Zapazil sem, da ima rojanska čitalnica prav mnogo izvrstnih igralnih moči, toliko možkega, kakor krasnega spola; gospodične sploh vse gladko igrajo, mej gospodi sta mi posebno dopadala g. Straus, in Bartel, ki je prvokrat nastopil in pokazal mnogo talenta; ta mladi gospod je izvrstna akvizicija za rojansko čitalnico kot igralec, muzikar in pevec. Ko bi rojanska čitalnica le še kakega dobrega režiserja imela, kaj bi bilo to uredno za slovensko muzo! Nekatera mestna gospoda, pa tudi naši okoličanski kmetje bi se morali kaj več zmeniti za to čitalnico, ki ima

tako lep poldie in ga tudi lepo izvršnje; o kako bi po tem cvlala ta čitalnica. Zapazil sem namreč, da se veselic te čital. vdeležuje večidel rokodelski stan in pa trgovska mladina; — rokodelski stan in ona trgovska mladina pa zastopa najzdravejši slovenski živelj v Trstu; če ohranimo te fante in one uže priletne mladi stre i. t. d. našemu narodu, se vidi, da storimo veliko. — Ranjki Lavrič je tolikokrat zdihoval po taki čitalnici; glejte, v Trstu jo imamo in lahko jo povzdignemo, kajti Trst šteje na tisuče Slovencev rokodelcev in nižih trgovcev. —

Čudim se tedaj tistim rodoljubom, ki pravijo: v Rojanu nij nič, tam se voltarstvo šopiri i. t. d. Glejte kako aristokrati; Rodoljubje ne pozna stanovskih mej; ono išče in podpira rodoljuba, kder ga najde. — Zatorej pa tržaški rodoljubje, podpirajte rojansko čitalnico; v njej je izvrsten kvas; ona lahko več koristi Slovanstvu v Trstu, nego vse druge naprave, razini časnika, in je po svojem devetletnem obstanku tudi resnično dokazala, da je vredna največja podpore.

Jutre bode v Pulji velikanska slavnost; odkrili bodo Tegethofov spominek. — Te slavnosti se bosta vdeležila nadvojvoda Albreht in Fridrih in mnogo drugih visokih oseb iz Dunaja, Trsta i. t. d.; od turkaj bosta jutre odjadrala 2 parobroda v Puljo; eden Lloydov s povabljenimi gosti, drugi pa s privatnimi obiskovalci. — Kdo vé, če se bodo pri tej slavnosti spominjali tudi Slovencev, kajti oni so Tegethofu priborili najlepšo lavoriko — zmago pri Visu?!

Naša borska je bila denes bolj živahna, valute so bile trdnješi, Napoleoni so se plačevali po f. 10, za avgust, sept. po f. 10 15 in više. Zito je zadnje dni hitro porastlo; pšenica Odessa plačuje se denes po f. 10,40 @ 116 na tuk, postaji; lepa, zdrava koruza, ki se je prodajala prešli teden po f. 5 in še nižje, velja denes f. 5,30 do f. 5,50 @ 116 na tuk, postaji in mnenje je, da bode še rastla; kava, prodaja se po jako trdnih cenah, Riž f. 104 do f. 118 K. 100; olje je sopes nekoliko porastlo in velja dobro jedilno f. 57 do f. 62, namizno St. Angelo f. 70 do f. 74. — 100 Kl; petrolij je tudi nekoliko poskočil; denes velja f. 17 1/2; riž gre hitro izpod rok po prav do brij cenah. —

Imetniki vsakovrstnega blaga, posebno pa veliki importerji so jako rezervirani, iz česar se lahko sklepa, da verujejo na povikanje cen. — O kavi in olju je sploh mnenje, da poraste in da nižjih cen od našnjih ne bomo imeli tako hitro.

Vendar pa nij dosti verjeti na vstrajanje visokih žitnih cen; sedanje više cene so le od denes do jutre, kakor hitro ponehajo naročbe, bomo zopes kupovali bolj po cenl. —

Na borsl se je denes močno govorilo o mobilizovanju Avstrije; zato so valute in se sploh tudi cene blaga napele. —

Politični pregled.

V Gorici, 20. julija.

Dunajski listi prinašajo novico, da bode kranjski deželni zbor sklican meseca avgusta edino le za to, da se bode volil novi deželni odbor. Če le ne delajo ljudje računa brez kerčmarja. Bomo videli!

Do jeseni je torej zopes odloženo pogajanje o nagodbi in če se tudi še do tistega časa ne dožene sporazumljenja, potem bode brez dvombe dognano, da dualizem nij za Avstrijo ter da pojde rakom žvižgat. Saj je res čudno in menda le v Avstriji mogoče, da se celih deset let uže vzderžuje nepravilno varuštvo nemško-madžarske manjšine nad ogromno večino družih avstrijskih narodov.

O delegacijah ne bodemo slišali do srede septembra ničesa, ker se delegati stoprav tačas snidejo. Ustavoverci in Madjari bi, se vé, radi imeli, da bi se delegacije sedaj sešle, ko so državni zbori na počitnicah. In zakaj? Da bi vsaj delegati državnih zborov svoje nošove vtikali v orientalne dogodke. Naši dualisti so pač sitni ljudje in nezaupajoči, čeravno stojé na čelu in vodijo našo vnanjo politiko sami možje njihove kervi in mesa. Ne bojte se, ne! Andrassy stori uže vse tako, da bo vsaj vam prav, če ne tudi nam.

Kolikokrat so uže prinesli dunajski listi vest, da posede Avstrija vsaj Bosno, če ne tudi Hercegovine, katere je menda namenjena Černejgori. Sedaj po povratu našega svetlega cesarja iz Bavarskega, pravijo zopes dunajski listi, se ima konečno in odločno določiti to vprašanje. Zabilježevali smo vedno vestno dotična menenja dunajskih listov, dostavljali pa smo tudi od časa

do časa, da je že določena uloga naše Avstrije pri rešenju orijentalnega vprašanja, in to sedaj zopet ponavljamo sklicevaje se na shod našega in ruskega cesarja in obojih kancelarjev v Reichstadtu. Cesarji se ne shajajo, da bi prazno slamo mlatili ali muhe lovili; do sedaj je bilo očitno porazumljenje mej Rusijo in Avstrijo in to se ohrani do končne rešitve orijentalnega vprašanja. Da je stvar zares že dognana, v tem nas potrjuje potihnenje Madjarov v najnovejšem času; možje so trezni in pametni postali, oni vidijo, da ne more biti drugače, zato pa so se vdali neizogibni osodi in pričakujejo odslej mirno razvite orijentalnih dogodkov. Da pa naša politika ne namerava ničesa proti Rusiji, v to naj spomnimo naše čitatelje na generalnega konzula Kallay-a v Belgradu, kateri je jasno izrekel v madjarskem deržavnem zboru, da ga nij več ozdravljajočega mazila za Turčijo. Kako moremo torej le dvomiti še, da se Avstrija vdeleži pogreba gnjile Turčije. Počakajmo le, uže odbije ura, ko nastopi v našem smislu Avstrija na pozorišče.

Pri vzetji Nikopolja uplenili so Rusi mnogo živeža, streliva, 40 topov in dva turška monitorja. Sodelavala sta iz onkrajnega brega Donave dva rumunska polka. V Nikopolju je ostala posadka 15.000 mož ruske vojske.

Rusi prišli so čez Balkan brez upora, pravijo poročila. To je pa le bilo mogoče po tacihi prehodih, kder nij bilo Turkov, torej ne čez Šibski prehod. Izenadeni Turki v onkrajnem Kankiöi-ju, 3000 mož, pobegnili so v Mahovedevem strahu v Kanaro proti vzhodu; zato je le bilo mogoče, da so prodrli Rusi brez boja do železniške postaje Jeni-zagra, drug oddelek pa v Kazanlik za hrbet Turkom, ki varujejo Šibski prehod. Rusi polastili so se tudi po majhnem boju zadnje železniške postaje Jamboli. Pravi se, da pojde čez Balkan celih 70.000 Rusov, da dobé Adrianopelj v svojo oblast, predno se še zavejo po Rumeliji raztresene turške čete. O drugem sijajnem uspehu ruske vojske v Dobruči došla je vest, da so vzeli Turkom Medžidje mej Černovodo in Kistendžem in so se tudi uže polastili mesta Mangalija na Črnem morji mej Varno in Kistendžem.

Ručuk so Rusi popolnem obkolili in se pripravljajo na njegovo obleganje. Javlja se, da se je včeraj začela odločilna bitka pri Razgradu mej Šumlo in Ruščukom, katera se še vedno nadaljuje.

Vest o ruskem prehodu čez Balkan je Gerke vzdramila; sklicani so v orožje vsi rezervisti, dopustniki in prostovoljci. Z denarjem in drugimi potrebščinami je Gerška uže dobro preskerbljena.

Narodno politično društvo „Sloga“

bode imelo 26. t. m. ob 2. popoldne v čitalnici goriški občni zbor. Dnevni red je:

1. Govor predsednika
2. Volitev novega odbora in predsednika
3. Predlogi posameznih društvenikov.

Vljudno se vabijo vsi društveniki, da se v obilnem številu udeleže tega zbora.

Odbor nar. pol. društva „Sloga.“

Razne vesti.

Ugovor (rekurz) zoper novi načert čiščenja stranišč, katerega je bilo c. kr. namestništvo odstopilo našemu deželnemu odboru v pretresovanje in eventualno popravo pomanjkljivosti, je bil te dni, kakor se nam pripoveduje, popolnem zaveržen.

Dvorana „Edinost“ v Ajduščini v nedelju dne 22. Srpnja 1877. u 8 uri na večer: **Koncert** virtuosna na guslah Franja Krežma, člana od več filarmoničkih društvah, i njegove sestre gospodične Ane Krežma sa sudielovanjem gosp. Auguste Petritsch i gosp. Dietrih. Program. I. Delo. 1. Maximil. Bruch: Velik koncert na tri dela, gosp. Fr. Krežma. 2. Arditi: Poljubac (il Baccio) Walcer, g. A. Petritsch. 3. a) Rubinstein; Romanza b) Schumann-Liszt: Ljub. pe-

sam c) Paganini-Liszt: Etude-Koncert, gdčna. Ana Krežma. 4. Paganini: „Norma“, fantasie brillante, na struni gosp. Fr. Krežma. II. Delo. 6. Vieuxtemps: Fantaisie „Faust“. g. Fr. Krežma. 7. Rubinstein: Valse caracteristique, gdčna. Ana Krežma. 8. Abt: Gute Nacht — Lahko noč! Dietrih. 8. a) Krežma: Moj san, Romanza, g. Fr. Krežma. b) Wieniavski: Souvenir de Moscou, (spomen na Moskvu.) capr. brill. g. Fr. Krežma. Ulazna cena 1 forint.

C. kr. brzojavno vodstvo v Terstu objavlja, da se je 16. julija v Matavunu (Montona) v Istri odperla brzojavna postaja z omejeno dnevno službo.

Narodni volilni odbor, čegar predsednik je dr. Jan. Bleiweis, razglasil je sledeči oklic:

Našim volilcem! Volitve poslancev za deželni zbor Kranjski so končane.

Zmaga naša v kmetjskih občinah je slavna, jednoglasna skoro povsod, le v Kočevskem okraju se je par slovenskih volilcev izneverilo domovini svojej in je zato zmagal z enim samim glasom kandidat Kočevski. — V mestih in trgih pa žalibog nij bil izid volitev tak, kakoršnega smo smeli pričakovati; le Kranja in Škofjeloke nij strla nemčurska „boa constrictor“; ona sta rešila čast matere Slovenije, da je izvoljen bil naš kandidat. V drugih mestih zmaga naša pa zato nikakor nij bila mogoča, ker mnogo domačih izdajalcev nij bilo sram pomagati tujej sili, kakoršne nikdar nikoli nismo še doživeli, dokler volimo za deželne zbere, in katero svetu odkriti bodo poslanci naši priliko imeli na drugem mestu.

Če tudi smo po takem večinom seda, propali, propali smo pošteno, — ali more nasprotna nam stranka to o svojej zmagi reči, kazal bode pretres volilnih dokumentov.

Možje slovenski! Vlada Vam je, ko je največ dela bilo po kmetih, naložila težko breme potovanja k volitvam v oddaljene kraje. Vi ste v zavesti domovinske dolžnosti srčno premagali to nezgodo o hudej vročini: ljubezen do domovine Vam je hladila čelo in zaupanje na zmago Vam je krajšalo pot. Nij Vas prišlo na volišče le po 10 in 12, prišlo Vas je na stotine, prišli ste skoro da vsi.

Narodni volilni odbor se je z živim zaupanjem obrnil do Vas domorodcev po kmetih, trgih in mestih. Vi ste poslušali njegov glas in zaupanje mu povrnili z zaupanjem, ne brigaje se v ponosnej neodvisnosti svoji niti za sladkanje niti za žuganje protivnikov naših.

Bodi Vam za to očitna prisrčna zahvala! Narod slovenski v zvezi z odličnimi rodoljubi in s prečestito duhovščino, ki se po pravici more zvati biser mile nam matere Slovenije, bila je skala, na kateri se se razbile grozovite zapletke in nakane, s katerimi celo sela naša prepričali se je drznila tuja sila po mnogostranskej komandi in Iškarijotovih srebrnjakih.

Slava za to Vam volilcem, ki ste zvesti ostali svetinjam domovine naše! Če bode treba, da Vas narodni volitveni odbor zopet kliče na volitveni boj, čujte njegov glas zopet tako verno, kakor zdaj, in ko se razjasnila bodo vremena Slovanom v Avstriji, do česar imamo trdno nado, vidimo se zopet na volilnem bojišču z navdušenim klicem, ki se ima odmevati po planinah in dolinah domovine naše: „Ne vdajmo se!“ Še bo jutri dan!

Največe mesto na zemlji je, kakor znano, angleško mesto London, katero obseza po največjem preračunjenji 122 štirjaških angleških milj. V nad 417.000 hišah biva nad 4,386.000 ljudi.

Iz Kanala se nam poroča, da so zopet odšli oni štiri vojaki iz Kanalskih hribov, kateri so bili prišli na eksekucijo. Tako je prav! Saj vendar vsakdo izprevidi, da nimajo sedaj kmetje s čim plačati davke, ko so vsi pridelki še na polji. Bog daj le dobro letino, da ne bode več treba vojakom v takem poslu priti v naše kraje.

Ubijalce onega žandarja na Moravskem, o katerem smo zadnjič poročali, so uže našli. To so oni ljudje, kateri so uže popreje vedno na popotnike prežili ob potih, kateri peljejo na Dunaj.

Vojno znamenje bi pomenjalo, sodijo ljudje, ko bi se uresničilo, da odide nek batalijon pionirjev iz Ptuja (Pettau) na Štajerskem v garnizijo v Sisek pod Zagrebom.

Nek študent na celovski realki skočil je iz zvonika celovške stolne cerkve, č: je koj mrtev ostal. Govori se, zarad tega, ker nij napravil dobro mature.

General Maina, ki je bil več časa brigadir v Gorici, rodoma Črnogorec, je zblaznil te dni v Gradcu; znano je, da je bil general še prav mlad in kar nenadoma penzjoniran, ker se je nekaj zameril menda višjemu poveljniku Kuhnu in da si je to reč tako k srcu gual, da je mogoče, da je bilo prav to uzrok nesreče. Mislite si mladega moža, videčega pred seboj najlepšo kariero, naenkrat edstavljenega in zaver-

ženega in jasno Vam bode marsikaj. — Omenjenega generala gospa je rojena kneginja Obrenovičeva, sorodnica srbskega kneza.

Strašanska toča je bila v sredo v ajdovskem okraju; pobijala je deloma v Križu, Skriljah in pri sv. Tomažu, uničila pa je vse pridelke v Lokavcu. Vinske trte so tako poškodovane, da ne bodo Lokavčani gotovo štiri ali pet let imeli nobene kapljice vina.

Listnica uredništva. Gosp. Fr. Zakrajski. Prosimo nemudoma konec. — Gosp. dopisnik iz Berd; Kar nam je mogoče natisniti, vselej natisnemo. Nemogočih stvari do sedaj še nihče nij tirjal od nas; storite, kakor vam drago; omenimo samo, da se resizjeste možko in tudi ne pametno izjavili proti g. V. Toliko in ničesa več!

Franc Pichler,

sódar v Mariboru na Dravi, priporoča se za izdelanje sódov za vino in pivo iz najboljšega slavonskega hrastovega (dobočnega) lesu vsakoverstne velikosti od 25 litrov naprej — po najnižjih cenah.

Razpis službe.

Vsled zaukaza prečastitega oskerbnništva zastavljavnice združene s hranilnico od 4. tek. meseca št. 40 M. d. P. razpisuje se služba uradnika pri tem zavodu s plačo 300 gl. in remuneracijo od nar manj 100 gold. na leto.

Kavcija znaša 400 gl. in se v slučaju nastopa više službe primerno povekša.

Prosilci za to službo morajo biti neomadeževanega obnašanja, zmožni italjanskega, slovenskega in nemškega jezika ter imeti spretnost v računarstvu. V dokaz teh sposobnosti bodo morali prosilci napraviti preskušnjo (izpit).

Prošnje na prečastito oskerbnništvo tega zavoda, katerim mora biti priloženo spričevalo o lepem moralicnem obnašanju, o doveršenih šolah in o morebitnem dosedanjem službovanju, naj se podajo do konec tek. meseca podpisane mu ravnateljstvu, katero potem določi dan izpita.

Ravnateljstvo zastavljavnice in hranilnice.

V Gorici dne 9. julija.

Ravnatelj: LOVISONI.

Oznanilo.

Podpisani naznanja, da je prevzel zastopstvo banke „Slavije“ v Pragi z Komenski okraj; priporoča se torej, da bi se pri omenjeni zavarovali ter s tem v okom prišli revam, katere požar tolikim prizadeva.

MIROSLAV PRELC
v Komnu.

Naznanilo.

V. č. duhovščini.

V ulicah sv. Ivana (via Ascoli) hiš. št. 9 prvo nadstropje v Gorici izdelujejo se vsakoverstni altarni cvetlični šopki in vencji po primerni nizkej ceni.